

KECSKEMÉT

városi jellege.

Kecskemét városát hírből sokfelé ismerik. Óriási plakátok hívják fel évente az ország figyelmét a nagy sikerrel megrendezett „hírös hétre”. Tudja minden magyar ember, hogy Kecskemét a gyermek és a barack városa. Mindezek kimagasló vonások a város jellemében és jellegzetes vonások, de hogy ezek háttérbe szorítják, földrajzi szempontból nézve magát a várost, hogy szinte homályba burkolják még a tudományos kutató szemét is, az kétségtelen.

Kecskemétnek nagyszámú lakosságából csaknem fele tanyán lakik és mint ilyen, magán viseli parasztváros jellegzetességeit. Központjában egészen városias a kép. Egymás közelségében emelkedik öt templom magas tornyával, a zsidó templom pedig kupolájával. Csaknem minden ház emeletes itt Korzóján a portálás üzletek sorakoznak egymás mellé, elfoglalva a földszint helységeit. A város legszebb, legszélesebb útja a Rákóczi út, melyen az utóbbi évtizedben kialakult gyakorlat szerint csak kétemeletes ház épülhet, hogy a jövőben egységes képet adjon. Távolabbi körzetben, már csak a bérházak, iskolák, a középületek emeletesek. Ugyancsak a városban mindenütt találhatók rőfös, rövidárús, cipész, fűszer, festéküzletek, gyógyszertár, drogéria, trafik, általában azok, amelyek a gyakran felhasznált szükségletekkel látják el a lakosságot. A perifériák felé közeledve mind kevesebb és kevesebb magas épületet találunk. Fokozatosan mind több falusi jelleget mutat, ahol már a gazdasági udvarok sorakoznak egymás mellé. Kiemelkedik azonban ebből a város ÉNy-i részén a villanegyed. Pormentes vidéken, csinos villák sorakoznak egymás után, rendezett, fásított utak mentén.

Kecskemét homokos talajon épült és jóllehet utcáinak kövezésére mindig több gondot fordítanak, a várost portalanítani máig sem tudták. Számos utcája keramittal, több gránittal burkolt, téglá, agyag adja a fedőburkolatot, míg országútjai az országos úthálózatba való bekapcsolódás következtében is gondozottak. Aszfalttal csak a kórház előtt elvezető Koháry utcát burkolták.

Világítása elsőrangú. Minden utcáját villannyal világítják. A belyárosban az egymás mellett levő portálos üzletek fényben úszó kirakatai, világítóoszlopok, fényreklámok emelik Kecskemét városias jellegét. Belterületét 37 ívlámpa, 98 középlámpa, 9 neonfény világítja, míg ünnepélyes alkalmakkor 28 reflektorral emelik ki nevezetesebb épületeinek szépségeit.

Távolságról Kecskeméten nem beszélhetünk. Ez okozza az állandó közlekedő művek, villamos, autóbuszok hiányát. Csupán nyári idényben van autóbuszjárat a Rákóczi út elején lévő megállótól a Nagyállomásra és a Széktó fürdőbe. Ez jelzi egyúttal a forgalomnak azt az irányát, amelyet egyrészt a Széktófürdő, másrészt barackérés idején az árúfeladással nagyjelentőséget kapott állomás határoz meg. Másfelé a forgalmat bérkocsik, bérautók bonyolítják le. Ezek a járművek a Szabadság téren állomásoznak. Ugyancsak bérkocsi viszi ki az érdeklődőt a Műkertbe, Kecskemétnek a város középpontjától messzire eső, de egyúttal legszebb parkjához. Könnyebben megközelíthető már a Katonapark. Több kisebb zöldterület van szerte a városban, újabban sok saroktelket parkíroztatott a város. Ugyancsak sok fásított területtel találkozunk főleg a központban. Kevés kivétellel utcáit mind fával ültette be.

Idegennek szokatlan és érthetetlen Kecskemét házainak kapuján lévő kis tábla, amely a vízhozam szempontjából jelzi az udvarban található kút minőségét. Ennek tűzrendészeti szempontból van rendkívüli jelentősége. Néha azonban ez is csalódást okoz, mert I.-sőrendű kút vízbősége pillanatnyilag gyakran kevesebb, mint egy II.-odrendű kút vízbősége. Kecskemét város vízben rendkívül szegény. A vízellátás javításán ártézi kútak furásával iparkodott segíteni. Az első kísérlet 1892—93-ban meddő maradt. 1895—96-ban volt az utolsó eredménytelen próbálkozás ártézi kút fúrására. Jelenlegi vízszükségletét az 1896-ban fúrt 301 m.-es „ártézi“ kút látja el. Ma több mélyebb fúrású kútja is ivóvizet szolgáltat.

A fás terek, utak, sporttelepek alkalmasak arra, hogy légitámadás esetén leplezzék a lakosságot. A város már gondoskodott gáz- és bombabiztos fedezékről sőt újabban már magánházakban is épülnek ilyenek.

Kecskemét idegenforgalma barackérés idején a legnagyobb. 1937-ben 10.237 idegen fordult meg Kecskeméten. Mindenféle nemzetiségű, többnyire német, belga és holland. Bugac pusztán

gyönyörködnek a magyar róna szépségében, hová Kecskemét város gazd. kisvasútja, vagy autóbuszok viszik ki őket.

Ugyancsak nyáron, gyorsan érő gyümölcs idején legmagasabb az interurbán telefonbeszélgetések száma. A három nyári hónapban 6.200. A telefont ilyenkor főleg kereskedők veszik igénybe. Kecskeméten összesen 602 magántelefon és öt nyilvános állomás van.

Aki mulatni akar az innen is Pestre megy. Egyszerű szállodái, vendéglői, mulatói azonban gyakran mégis megfelelnek az alföldi kisigényű lakósoknak. Mozija már 4 van. Télen a színház kedvelt szórakozó hely. A 3 futballpálya, a sok tenispálya, télen a korcsolyapálya, nyáron a strandfürdő sűrűn látogatott helyek.

Aránylag nagyszámú iskolája is emeli kecskemét városi jellegét. 4 óvodáján, 6 elemi iskoláján kívül 12 középiskolája van, melyek között polgári iskolákat, gimnáziumokat, tanítóképzőket, kereskedelmi iskolákat, reált és gazdasági iskolákat találunk. Főiskolája a református jogakadémia és az áll. gazd. szaktanítóképző. Van zeneiskolája és süketnéma intézete. A vidéki tanulók számára 5 internátus és konviktus áll rendelkezésre.

Szegény kis gyermekek számára létesült 1903-ban az áll. Gyermekmenhely és 1916-ban Kecskemét polgármestere jóvoltából a „Kada otthon.“

Kecskemét földművelő város. Fejlődése lassú és elmarad az iparos városoké mögött. Vannak ugyan ipartelepei, de ezek nem változtatják meg a város agrárjellegét. Gyárjai: a vasgyár, gyufagyár, 2 konzervgyár. Cipőgyára (Schiffer) híres még külföldön is. A „Benedek telep“ ma már a „Hangya“ szöv. által folytatja feldolgozó és szállító munkáját. Van 8 malma és 6 szövetkezte, melyek főleg szőlő, bor szövetkezetek. Van vegyészeti gyár, ládagyár, venyigeollógyár, kenyérgyár, szikvízgyár, sírkőgyár, kb. 10 szesz-főzde, ecetgyár stb.

Kulturális téren rendkívül fogékony a város. Öt nyomdája van, melyből a legkülönfélébb hírlapok kerülnek elő. „Kecskeméti Közlöny“, Kecskeméti Lapok, Délvidéki Sport, Magyar Sakkvilág, Kisiparos, Katolikusok lapja, Reformátusok lapja stb. Kb. 13 féle hírlap jelenik meg Kecskeméten. Értékes gyűjteményeket őriz a kecskeméti múzeum, a számos könyvtár könyvkölcsönzésre szolgál. Kecskeméten van 12 gyógyszertár, 3 drogéria, mely a higiénikus életet segíti elő. Végül megemlíthetjük mint kultúrvívmányt a rádiót. Kecskemét 84.000-nyi lakosságából mindössze 3.600 a rádió hallgatók száma. Nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt,

hogy a lakósság fele tanyán él. Itt gyakran a rádió beszerzése anyagiakba ütközik, máshol bevezetése technikailag nehézkes. Nem megvetni való az, hogy még a hivatalnok réteg is a föld szeretetében, szőlője gondozásában leli egyedüli örömét. Lassú fejlődése ellenére mégis talán már egy évtized múlva, egy egészen új városkép fog az érdeklődő elé rajzolódni.

Simon Margit.